

Ohppiide ja ovddasteddjiide

Áigi boahkuvvot difterija, doangegeasáhaga, saidnangosahaga ja polio vuostá (DTP-IPV-boahku)

Našunála boahkuhanprográmmas fálljuvvojit oahppit 10. luohkás (15–16 jagi) oažžut ođasmahttindosa boahkuheamis difterija, doangegeasáhaga, saidnangosahaga ja polio vuostá. Boahkuhanprográmmas addojit golbma dosa dáinna boahkuhemiin vuosttaš golbma jagi máná eallimis ja ođasmahttindosa 2. luohkás. Bisuhan dihte buori suodjaleami fálo dál ođđa ođasmahttindosa.

Dávddaid birra

Difterija lea fáhkka infekšuvdna bajit vuoiŋahagain mii lea boahán difterijabakterijain. Bakterijat ráhkadit mirkkoávdnasiid mat dagahit ahte šliiveassi čoddagis bohtana nu ahte šaddá lossat vuoignat. Mirkkoávdnasat sáhttet maid fallehit váibmo-, manimaš- ja nearvagođđosa. Dávddain sáhtta jápmit, ja dat gávdno muhttin osiin Eurohpás ja eará máilmmiosiin.

Doangegeasáhat (tetanus) boahá bakterijas mii sáhtta gávdnot eatnamis. Bakterija ráhkada mirkkoávdnasiid mat fallehit nearvafierpmi ja dagahit dehkiid doanjin ja geasáhagaid mat bávččagit. Sáhtta njoammuduvvot go bakterija boahá hávvái. Dávddas lea alla jámolašvuhta, muhto ii njoamo olbmossá. Doangegeasáhat lea hárvvit Davvirikkain go lieggasat guovlluin.

Saidnangosahat (Pertussis) lea vuoiŋahatvuolši mas dohppehaddá garrasit gosahahkii mii bistá guhká (6–12 vahkku). Saidnangosahat sáhtta dagahit ahte njuoratmánáin ja smávvamánáin bisána vuoiŋanas, šaddá vuoiŋašvuolši mii dagaha vuoiŋašvigi, ja hárvanaš dilálašvuodain sáhtta maid jápmit. Dávda sáhtta dagahit guhkilmas givssiid stuorat mánáide ja rávisolbmuide. Lea hui njoammu dávda – lagabui 100 % buohccájedje dávddain ovdal boahkuhišgođiimet.

Poliomyelittta lea virusdávda mii dábálaččat addá nurvodávdamearkkaid, bákčasiid rupmašii dahje čoalasvigi. Dat sáhtta dagahit vuoiŋašvuolši (encefalitt) ja sáhtta dagahit bistevas lámisvuoda. Sáhtta jápmit. Norggas ii leat dál polio, muhto olbmot geat eai leat boahkuvvon sáhttet njoammuduvvot mátkkiin ja nu sáhttet njoammudit earáid geat eai leat boahkuvvon go bohtet ruoktu.

Boahkuheami birra

Boahkuheami mii geavahuvvo lea Boostrix Polio. Soapmásat vásihit ahte boahkobáiki ruvsoda, bávččaga ja bohtana. Muhttimat ožžot geahppa febera. Eanet dieđut vejolaš Boostrix polio liigeváikkhusaid birra gávdnojit Stáhta dálkkasdoaimmahaga neahttasiidduin www.legemiddelsok.no (Girjedárogillii).

Ovdal boahkuheami

Muital jus mánás lea allergiija dahje eará dearvvašvuodáváttisvuodát. Atte maid dá dieđu jus máná lea ožžon boahkuheami doangegeasáhaga vuostá mánáidboahkuhanprográmma olggobealde manimuš jagi. Ii vahágahte boahkuhit vaikke mánás jo lea leamaš okta dahje mánaga dán dávddain. Eanet dieđut leat gávdnamis neahttasiiddu www.fhi.no/bvp (Girjedárogillii)

Boahkuheami lea plánejuvvon: Dáhton: _____ Dii: _____ Báiki: _____

Dearvvašvuodabuohccidivššár: _____ Telefodnanummir: _____

Gaikko dáikko: _____

Oahppi namma: _____ Riegádandáhton: _____ Luohkká: _____

Mun/moai háliidetne ahte mu/munno máná:

galgá boahkuvvot difterija, tetanus, saidnangosahaga ja polio vuostá

ii galgga boahkuvvot difterija, tetanus, saidnangosahaga ja polio vuostá

Ovddasteaddji olles namma (čále čielgasit): _____

Ovddasteaddji vuolláičála: _____ Telefodnanummir: _____

Dieđut dearvvašvuodabuohccidivššárii: